

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

1 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практична граматики польської мови

Галузь знань

Спеціальність

Спеціалізація

Додаткова спеціалізація

Рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма –

Обсяг дисципліни –

Шифр дисципліни –

Мова навчання –

Статус дисципліни –

Факультет –

Кафедра –

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

B11 Філологія (за спеціалізаціями)

B11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Перший (бакалаврський)

Філологія. Польська мова і література, друга мова –
англійська, переклад.

4 кредитів ЄКТС

ОЗП.02

польська, українська

обов'язкова (фахової підготовки)

гуманітарно-педагогічний

слов'янської філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	4	7	4	120	16		34		70			+	
З	4	7	4	120	6		6		108			+	

Робоча програма складена на основі ОПП «Філологія. Польська мова і література, друга мова – англійська, переклад»

Програму складала ст. викладач

Світлана ВОЙТАЛЮК

Схвалено на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1.

Завкафедри слов'янської філології

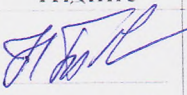
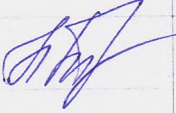
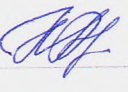
Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради ГПФ

Неля ПОДЛЕВСЬКА

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри слов'янської філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Гарант освітньо-професійної програми, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Наталія ТОРЧИНСЬКА
Декан	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Практична граматики польської мови» є однією із фахових дисциплін і посідає провідне місце у підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська.

Пререквізити – ОЗП.01 Вступ до слов'янської філології; ОЗП.04 Вступ до перекладознавства; ОФП.06 Теорія і практика перекладу (польська мова).

Постреквізити – ОФП.02 Практичний курс польської мови (середній рівень); ОФП.03 Практичний курс польської мови (достатній рівень); ОФП.07 Історія польської літератури; ОФП.08 Курсова робота з теорії і практики перекладу (польська мова); ОФП.09 Практикум із перекладу спеціальних текстів (польська / українська мови); Виробнича перекладацька практика (польська мова).

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

– **компетентності**: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог (ІК); Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 05); Здатність працювати в команді та автономно (ЗК 08); Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11); Здатність проведення досліджень на належному рівні (ЗК 13); Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК 14); Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію (ФК 04); Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя (ФК 06); Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами (ФК 09); Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів та жанрів (ФК 10); Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення (ФК 11).

– **програмні результати навчання**: Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПРН 01); Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (ПРН 10); Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища та процеси, що їх зумовлюють (ПРН 12); Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН 14); Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності (ПРН 20).

Мета дисципліни: засвоєння лексичного мінімуму та основних граматичних правил польської мови, необхідних для формування вмінь та навичок читання та розуміння простих текстів, сприйняття та розуміння усної мови, ведення нескладних діалогів на побутові теми, графічних та орфографічних умінь і навичок, розвитку зв'язного усного та письмового мовлення, навичок перекладу.

Предметом є вивчення польської мови з акцентом на практичне застосування знань у реальних комунікативних ситуаціях. Основні аспекти курсу – це фонетичний, граматичний та

лексичний.

Завдання дисципліни: засвоєння студентами способів вираження відомих мовних значень за допомогою іноземної – польської – мови. Вивчення польської графіки та вимови; вивчення польської лексики; вивчення граматики польської мови; знайомство з польськими реаліями; засвоєння основних засад перекладу з польської на рідну мову та навпаки. Навчання читання та писання польською мовою; формування орфографічних умінь і навичок; засвоєння лексичного мінімуму побутової тематики; практичне засвоєння основних граматичних правил польської мови та формування початкових граматичних умінь і навичок; навчання монологічного та діалогічного усного й писемного мовлення польською мовою.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни: здатен спілкуватися іноземною мовою; здатен до абстрактного мислення; здатен застосовувати знання у практичних ситуаціях; володіє навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатен дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту; здатен використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною та державною мовами).

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин (денна форма навчання), відведених на:			Кількість годин (заочна форма навчання), відведених на:		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Іменник як частина мови. Прикметник як частина мови. Портрет сучасного лідера	2	4	9			
Тема 2. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини називного відмінка. Тренди майбутнього: робототехніка та штучний інтелект	2	4	8	2	2	
Тема 3. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини давального відмінка. Благодійність та соціальна відповідальність бізнесу	2	4	9			
Тема 4. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини родового відмінка. Мистецтво відмови та особисті кордони	2	4	9	2	2	
Тема 5. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини орудного відмінка. Інструменти успіху: якими навичками (soft skills) ми володіємо?	2	4	9			
Тема 6. Словозміна іменників та	2	4	9	2	2	

прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини знахідного відмінка. Екологічна свідомість: що ми купуємо і що ми захищаємо?						
Тема 7. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини місцевого та кличного відмінків. Дипломатія та нетворкінг: як звертатися до світу?	2	4	8			
Тема 8. Займенник і числівник як частини мови. Службові частини мови. Статистика та факти: мова цифр у глобальному світі	2	4	9			
Разом за VII семестр	16	34	70	6	6	

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік, тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
1	Іменник як частина мови. Прикметник як частина мови. Портрет сучасного лідера (лекція-візуалізація) Граматичні категорії іменника. Конкретні та абстрактні; назви істот та неістот; особові та неособові іменники; власні та загальні назви; збірні та одиничні іменники; речовинні іменники; ті, що піддаються і не піддаються лічбі. Лексико-граматичні розряди прикметників. Повні та короткі прикметники. Граматичні категорії прикметників. Ступені порівняння прикметників. Літ.: [2], [3], [7], [11], [12], [14], [4]	2
2	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини називного відмінка. Тренди майбутнього: робототехніка та штучний інтелект (лекція-візуалізація) Варіанти закінчень відмінкових форм іменників чоловічого роду та їхня мотивація. Чергування приголосних звуків. Відмінювання іменників на -anin. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
3	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини давального відмінка. Благодійність та соціальна відповідальність бізнесу (лекція-бесіда) Чергування приголосних звуків в жіночому роді однини. Давальний відмінок однини іменників чоловічого роду: домінування закінчення -owi. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
4	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини родового відмінка. Мистецтво відмови та особисті кордони (лекція-візуалізація) Особливості відмінювання іменників чоловічого роду однини і множини порівняно з українською мовою. Нерегулярні чергування голосних іменників жіночого роду. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
5	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини орудного відмінка. Інструменти успіху: якими навичками (soft skills) ми володіємо? (лекція-бесіда) Специфіка відмінювання іменників oko, ucho, dziecko, ziele, nasienie, niebo, dobro, zło. Особливості відмінювання іменників, що закінчуються на -ę та -um. Відмінювання іменників tydzień, brat, przyjaciel, ksiądz, miesiąc, pieniądze та ін. Літ.: [2], [3], [7], [11], [12], [4]	2
6	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини знахідного відмінка. Екологічна свідомість: що ми купуємо і що ми захищаємо? (лекція-бесіда) Специфіка відмінювання іменників чоловічого роду. Відмінювання іменників середнього роду у множині. Специфіка форм знахідного відмінка множини іменників жіночого роду порівняно з українськими. Спільнофункційні та варіантні закінчення. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
7	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини місцевого та кличного відмінків. Дипломатія та нетворкінг: як звертатися до світу? (лекція-бесіда) Чергування приголосних звуків в жіночому роді однини. Особливості творення та вживання форм кличного відмінка однини особових іменників жіночого роду. Літ.: [2], [3], [7], [11], [12], [4]	2
8	Займенник як частина мови. Службові частини мови. Статистика та факти: мова цифр у глобальному світі (лекція-візуалізація) Займенник як частина мови. Особливості вживання повних та коротких форм	2

	особових займенників. Форми знахідного відмінка займенників <i>оно, оне</i> (порівняно з українськими відповідниками). Числівник як частина мови. Кількісні (власне кількісні, збірні, дробові) та порядкові числівники. Означені та неозначені числівники. Морфологічні категорії кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови Літ.: [2], [3], [7], [11], [12], [14], [4]	
Разом за VII семестр		16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

<i>Номер теми</i>	<i>Перелік, тем лекцій, їхні анотації</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини називного відмінка (лекція-візуалізація) Варіанти закінчень відмінкових форм іменників чоловічого роду та їхня мотивація. Чергування приголосних звуків. Відмінювання іменників на <i>-anin</i> . Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
2	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини родового відмінка (лекція-візуалізація) Особливості відмінювання іменників чоловічого роду однини і множини порівняно з українською мовою. Нерегулярні чергування голосних іменників жіночого роду. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
3	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини знахідного відмінка (лекція-бесіда) Специфіка відмінювання іменників чоловічого роду. Відмінювання іменників середнього роду у множині. Специфіка форм знахідного відмінка множини іменників жіночого роду порівняно з українськими. Спільнофункційні та варіантні закінчення. Літ.: [2], [3], [11], [12], [4]	2
Разом за VII семестр		6

4. 2. Зміст практичних занять

Перелік практичних для студентів денної форми навчання

<i>Номер теми</i>	<i>Теми практичних занять, їхній зміст</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Граматична характеристика іменника, синтаксична роль. Іменники власні і загальні. Відмінювання іменників за відмінками і числами. Портрет сучасного лідера	2
2	Граматична характеристика прикметник, синтаксична роль. Відмінювання прикметників.	2
3	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини називного відмінка. Тренди майбутнього: робототехніка та штучний інтелект	2
4	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів множини називного відмінка	2
5	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини давального відмінка. Благодійність та соціальна відповідальність бізнесу	2
6	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини родового відмінка.	2
7	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів множини родового відмінка. Мистецтво відмови та особисті кордони.	2

8	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини орудного відмінка.	2
9	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини знахідного відмінка. Інструменти успіху: якими навичками (soft skills) ми володіємо?	2
10	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів множини знахідного відмінка.	2
11	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини місцевого та кличного відмінків. Екологічна свідомість: що ми купуємо і що ми захищаємо?	2
12	Займенник як частина мови. Типи займенників. Морфологічні категорії займенників. Словозміна та особливості функціонування займенників.	2
13	Числівник як частина мови. Типи числівників. Синтаксичні зв'язки власне кількісних і збірних числівників. Словозміна та синтаксичні зв'язки порядкових числівників.	2
14	Прислівник як частина мови. Творення прислівників. Дипломатія та нетворкінг: як звертатися до світу?	2
15	Службові частини мови. Сполучник. Прийменник. Частка. Вигук. Статистика та факти: мова цифр у глобальному світі	2
16	Ступені порівняння прислівників.	2
Разом за VII семестр		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

<i>Номер теми</i>	<i>Теми практичних занять</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини називного відмінка.	2
2	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини родового відмінка.	2
3	Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини знахідного відмінка.	2
Разом за VI семестр		6

5. Зміст самостійної (зокрема й індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань у вигляді презентацій, відеопроєктів, повідомлень тощо. Студенти *заочної* форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до виконання контрольної роботи, методичні вказівки і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії, а також вона вміщена у методичних рекомендаціях та в модульному середовищі. Крім того, контрольну роботу можуть виконати у формі проекту, розширивши та поглибивши одне із завдань контрольної роботи (попередньо узгодивши такий варіант виконання з викладачем).

<i>Номер теми</i>	<i>Зміст самостійної роботи</i>	<i>Кількість годин</i>
-------------------	---------------------------------	------------------------

1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 1, підготовка до практичного заняття.	5
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 2, підготовка до практичного заняття.	5
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 3, підготовка до практичного заняття. ТК1	5
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 4, підготовка до практичного заняття. ІД31. Підготувати відеопроєкт про значення та вживання форм теперішнього, минулого та майбутнього часу в польській мові.	5
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 5, підготовка до практичного заняття.	5
6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 6, підготовка до практичного заняття. ТК2.	5
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 7, підготовка до практичного заняття.	4
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 8, підготовка до практичного заняття. КР1.	4
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 9, підготовка до практичного заняття.	4
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 10, підготовка до практичного заняття. ТК3.	4
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 11, підготовка до практичного заняття.	4
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 12, підготовка до практичного заняття.	4
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 13, підготовка до практичного заняття. ІД32. Підготувати повідомлення про переклад дієприкметників з польської на українську мову (для участі в лекції-конференції).	4
14.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 14, підготовка до практичного заняття. ТК4	4
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 15, підготовка до практичного заняття.	4
16.	Опрацювання теоретичного матеріалу з теми 16, підготовка до практичного заняття. КР2	4
Разом за VI семестр		70

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6. Технології та методи навчання

Форми організації навчання: навчальні заняття (лабораторне заняття, консультація), самостійна робота, індивідуальні завдання (курсова робота, індивідуальний проєкт), практична підготовка.

Методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження), практичні (вправи, тестування).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інтерактивні, ігрові, інформаційно-комп'ютерні, технології дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, сервіси WEB 2.0. (Kahoot!, Classtime, Canva, Wordwall, Testy ProPolski), MOODLE, ZOOM, Google Meet, хостинг YouTube, освітні онлайн платформи (ORPEG, PROLOG Publishing, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli SWP), месенджери (Viber, Telegram, корпоративна електронна пошта тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання вправ, участь в обговоренні питань, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо складеними і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав із будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватися в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті, виконання практичних завдань, участь у дискусіях тощо).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією під час вивчення відповідних тем або задачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач готує відеопроєкт або презентацію на тему «Порівняльна характеристика двох мов».

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно

виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються і не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://www.orpeg.pl>, <https://glossa.pl/kursy-jezyka-polskiego/kursy-polskoimowy/>, <https://polskiikropka.pl>, <https://www.youtube.com/channel/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи								Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях				Індивідуальне домашнє завдання		Тестовий контроль				Контрольна робота		Іспит	
1-4	5-11	12-34	35-49	№1	№2	№1	№2	№3	№4	№1	№2		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60-100
12-20				6-10		12-20				6-10		24-40	

Примітка: УО – усне опитування; ТК – тестовий контроль; ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; КР – контрольна робота; ПК – підсумковий контроль (іспит). За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перескласти у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота			Контрольні заходи								Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях			Індивідуальне домашнє завдання		Тестовий контроль				Контрольна робота		Залік	
№1	№2	№3	№1	№2	№1	№2	№3	№4	№1	№2		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	27-45	60-100
9-15			6-10		12-20				6-10		27-45	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 55 балами, загальна максимальна сума балів становить 65. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали * (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	20	40	55
Всього балів	26		65

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (26 балів) та максимального (65 балів), знаходиться в межах 27-64 бали та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерію оцінювання
---	---

Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів).

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з чотирьох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

10. Питання для самоконтролю результатів навчання

- Іменник як частина мови. Граматичні категорії іменника.
- Конкретні та абстрактні; назви істот та неістот; особові та неособові іменники; власні та загальні назви.
- Збірні та одиничні іменники; речовинні іменники; ті, що піддаються і не піддаються лічбі.
- Прикметник як частина мови. Лексико-граматичні розряди прикметників.
- Повні та короткі прикметники. Граматичні категорії прикметників.
- Ступені порівняння прикметників.
- Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини називного відмінка.
- Варіанти закінчень відмінкових форм іменників чоловічого роду.
- Чергування приголосних звуків. Відмінювання іменників на -anin.

10. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини родового та знахідного відмінків
11. Варіантність форм родового відмінка множини іменників жіночого роду.
12. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини давального відмінка.
13. Чергування приголосних звуків в жіночому роді однини.
14. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини орудного відмінка
15. Специфіка відмінювання іменників oko, ucho, dziecko, ziele, nasienie, niebo, dobro, zło.
16. Особливості відмінювання іменників, що закінчуються на –ę та –um.
17. Відмінювання іменників tydzień, brat, przyjaciel, ksiądz, miesiąc, pieniądze та ін.
18. Словозміна іменників та прикметників чоловічого, жіночого та середнього родів однини і множини місцевого та кличного відмінків.
19. Особливості творення та вживання форм кличного відмінка однини особових іменників жіночого роду.
20. Займенник як частина мови. Типи займенників. Морфологічні категорії займенників.
21. Словозміна та особливості функціонування займенників.
22. Відмінювання займенників прикметникового, числівникового та іменникового типів.
23. Особливості вживання повних та коротких форм особових займенників. Форми знахідного відмінка займенників opo, one (порівняно з українськими відповідниками).
24. Особливості вживання форм заперечних займенників nie і niczego.
25. Семантичні та синтаксичні особливості вживання займенників który, jaki.
26. Числівник як частина мови. Типи числівників. Морфологічні категорії числівників.
27. Словозміна власне кількісних числівників. Чоловічо-особові та нечоловічо-особові форми називного та знахідного відмінків власне кількісних числівників.
28. Словозміна та особливості вживання збірних числівників. Синтаксичні зв'язки власне кількісних та збірних числівників.
29. Особливості творення збірних числівників. Відмінювання збірних числівників. Збірні числівники у синтаксичних структурах з іменником і дієсловом.
30. Словозміна та синтаксичні зв'язки дробових і порядкових числівників.
31. Відмінювання дробових та порядкових числівників.
32. Прислівник як частина мови. Значення, морфологічні особливості, синтаксична роль і структурно-семантичні розряди прислівників у польській мові.
33. Ступені порівняння якісно-означальних прислівників. Синтетична та аналітична форми ступенів порівняння прислівників.
34. Службові частини мови. Прийменник як службова частина мови. Класи та групи прийменників за походженням.
35. Сполучник як частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю.
36. Частка як частина мови. Групи часток за значенням і вживанням.
37. Вигук як частина мови. Значення вигуків. Групи вигуків за походженням. Звуконаслідувальні слова.

11. Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес із дисципліни «Практичний курс польської мови» повністю забезпечений необхідною навчально-методичною літературою (зокрема, підручниками, рекомендованими МОН України, вченими радами ЗВО), яка в достатній кількості є в науковій бібліотеці університету. Крім того, необхідні навчально-методичні матеріали розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни, зокрема лекційні матеріали, практичні. Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Практична грамати́ка польської мови Войталюк С. В.». URL :

12. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13. Рекомендована література

Основна

1. Войталюк С. В. Сучасна польська мова. Морфологія : збірник вправ до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035. 33 «Середня освіта. Мова та література (польська, українська)». Відповідальний за випуск Подлевська Н. В. Хмельницький : ХНУ, 2022. 70 с.
2. Кравчук А. М. Польська мова. Граматика з вправами. Підручник для вищих навчальних закладів. Київ, 2016. 454 с.
3. Кравчук Алла. Польська граматики в таблицях. Київ. Фірма «Інкос», 2019. 76 с.
4. Кравчук А. Morfologia współczesnego języka polskiego (fleksja). Część I. Lwów, 2007. 140 s.
5. Bańko M. Polszczyzna na co dzień. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa, 2022. 852 s.
6. Bańko M. Wykłady z polskiej fleksji. Warszawa, 2017. 240 s.
7. Ciesielska-Musameh R., Guziuk-Świca B. Z polskim w świat. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego. Lublin, 2019. 348 s.
8. Garncarek P. Czas na czasownik. Podręcznik do nauki języka polskiego, ćwiczenia gramatyczne. Kraków, 2018. 224 s.
9. Kleszczowa K. U źródeł polskich partykół. Wydawnictwo Uniwersytet Śląski. Katowice, 2015. 157 s.
10. Lipińska E. Z polskim na ty. Podręcznik do nauki języka polskiego. Kraków, 2014. 296 s.
11. Lipińska E, Dąbbska G. Kiedyś wrócisz tu. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych. Część I, II. Kraków, 2017. 282 s.
12. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. Ćwiczenia funkcjonalno-gramatyczne dla cudzoziemców. Kraków, 2018. 464 s.
13. Szelc-Mays M. Coś wam powiem. Ćwiczenia komunikacyjne. Kraków. 2020. 280 s.
14. Zarych E. Język kluczem do kraju podręcznik do nauki języka polskiego. Wydawnictwo Nowela. Poznań, 2018. 364 s.
15. Zarych E. Przejdź na wyższy poziom. Podręcznik do nauki języka polskiego dla obcokrajowców. Wydawnictwo Nowela. Poznań, 2014. 332 s.

Додаткова

1. Komorowska H. Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola. Ocena. Testowanie. Warszawa, 2002. 261 s.
2. Lewiński P. Oto polska mowa. Wrocław, 2001. 232 s.
3. Madeja A., Morcinek B. Polski mniej obcy. Podręcznik do nauki języka polskiego dla średnio zaawansowanych. Katowice, 2007. 296 s.
4. Madelska L, Warchoń-Schlottmann M. Odkrywamy język polski. Gramatyka dla uczących się języka polskiego. Prolog, 2013. 204 s.
5. Mędak S. Liczebnik też się liczy! Gramatyka liczebnika z ćwiczeniami. Kraków, 2010. 253 s.
6. Opisywanie, rozwijanie i testowanie znajomości języka polskiego jako obcego. Red. A. Seretny, W. Martyniuk, E. Lipińska. Kraków, 2004. 168 s.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни,

зокрема лекційні матеріали, практичні і тестові завдання для поточного та семестрового контролю знань). Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Практична граматики польської мови». URL: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=7926>

2. Електронна бібліотека університету. URL : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. <https://wsjp.pl/>
4. <https://testy.propolski.com/pl/certyfikat-b1-varia/>
5. <https://quizizz.com/admin/quiz/5c0bdf515ce5c001a0b0b3e/test-z-jzyka-polskiego-poziom-b1>
6. <http://www.polonizacja.com/?p=1521>
7. <https://wordwall.net/pl/community/>
8. <http://certyfikatpolski.pl/o-egzaminie/przykladowe-testy-zbiory-zadan/>